

POSTUPNOSTI REÁLNYCH ČÍSEL

Definícia. Funkcia $f: N \rightarrow R$ sa nazýva postupnosť reálnych čísel. Ak označíme $f(n) = a_n$, tak čísla $a_1, a_2, \dots, a_n, \dots$ určujú postupnosť. Číslo a_n sa nazýva n -tý člen postupnosti, označenie $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$.

Poznámka. Množina prirodzených čísel má jediný hromadný bod ∞ , preto limitu postupnosti môžeme počítat len v ∞ .

Definícia. Nech $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ je postupnosť reálnych čísel, $a \in R^*$. Ak $\forall \epsilon > 0 \exists n_0 \in N \forall n \geq n_0: a_n \in O_{\epsilon}(a)$, tak $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$.

Definícia. Postupnosť $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ sa nazýva konvergentná, ak existuje vlastná limita postupnosti. V ostatných prípadoch sa nazýva divergentá.

Definícia. Ak $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ je postupnosť reálnych čísel a $\{n_k\}_{k=1}^{\infty}$ je rastúca postupnosť prirodzených čísel ($n_1 < n_2 < \dots < n_k < \dots$), tak $\{a_{n_k}\}_{k=1}^{\infty}$ sa nazýva podpostupnosť postupnosti (vybraná postupnosť z postupnosti) $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$.

Veta. Každá vybraná postupnosť z konvergentnej postupnosti je konvergentná.

Definícia.

1. Ak $\exists k \in R: \forall n \in N: k \leq a_n$, tak hovoríme, že postupnosť $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ je zdola ohraničená.
2. Ak $\exists K \in R: \forall n \in N: a_n \leq K$, tak hovoríme, že postupnosť $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ je zhora ohraničená.
3. Ak postupnosť $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ je zdola a zhora ohraničená, tak hovoríme, že je ohraničená.

Veta. Každá konvergentná postupnosť je ohraničená.

Dôkaz. Postupnosť je konvergentná, t.j. $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a \in R$, k $\epsilon = 1 \exists n_0 \in N: \forall n \geq n_0: |a_n - a| < 1$. Ak zvolíme $k = \min\{a_1, a_2, \dots, a_{n_0-1}, a - 1\}$, $K = \max\{a_1, a_2, \dots, a_{n_0-1}, a + 1\}$, tak platí: $\forall n \in N: k \leq a_n \leq K$.

Veta. Z každej ohraničenej postupnosti sa dá vybrať konvergentná podpostupnosť.

Definícia (Monotónne postupnosti).

Nech $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ je postupnosť reálnych čísel. Ak $\forall n \in N$ platí:

- (a) $a_n < a_{n+1}$ ($a_n \leq a_{n+1}$), tak postupnosť sa nazýva rastúca (neklesajúca).
- (b) $a_n > a_{n+1}$ ($a_n \geq a_{n+1}$), tak postupnosť sa nazýva klesajúca (nerastúca).

Veta. Každá monotónna ohraničená postupnosť je konvergentná.

Geometrická postupnosť $\{aq^{n-1}\}_{n=1}^{\infty}$

Ak $a \neq 0$, tak geometrická postupnosť je konvergentná $\iff |q| < 1$ alebo $q = 1$.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} aq^n = \begin{cases} (\operatorname{sgn} a)^{\infty} & q > 1 \\ a & q = 1 \\ 0 & |q| < 1 \\ \nexists & q \leq -1 \end{cases}.$$

Súčet prvých n členov geometrickej postupnosti (konečný číselný rad):

$$a + aq + aq^2 + \dots + aq^{n-1} = \sum_{k=1}^n aq^{k-1} = \begin{cases} na & q = 1 \\ a \frac{1 - q^n}{1 - q} & q \neq 1. \end{cases}$$